

Projekt: Vedby våtmark

Län	Kommun
Kalmar län	Kalmar

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige	Enhet/förvaltning
Renate Foks	Serviceförvaltning
Postadress	Postnr Postort
Box 611	39126 Kalmar
Telefon	Mobil
0480-450173	-
E-post	Postgiro/Bankgiro
renate.foks@kalmar.se	244 00-4
Organisationsnummer	Betalningsreferens
212000-0746	131017 renete foks

Övriga kontaktpersoner

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Strandberg i Skogen	Magnus Strandberg
Typ av organisation	
Företag	
Postadress	Postnr Postort
Almås pl 1961	34390 Älmhult
Telefon	Mobil
0730340170	-
E-post	Organisationsnummer
mastralmas@gmail.com	196204042797

Projektbeskrivning

Projektnummer	22168527	Status	Beviljad
Projektets startår	Projektstart	Projektslut	Nytt Projektslut
2022	2022-01-01	2024-12-31	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är ej tätortsnära	-	501-11402-21	Övrig
Gott exempel	Projektets tema		
Nej	Övrigt		

Sammanfattning

Projektet vill skapa en multifunktionell våtmark genom dämning av f.d. odling på torvmark, nu igenväxt med självsådd björkskog. Vattnet sedimenterar och klarnar, vattnet fördröjs i landskapet, utsläppen av växthusgaser minskas, fågel och djurlivet gynnas, estetiska- och rekreationsvärden skapas. Vattenreservoar för bekämpande av skogsbrand skapas också

Syfte

Projektet vill skapa en multifunktionell våtmark genom dämning av f.d. odling på torvmark, nu igenväxt med självsådd björkskog. Vattnet sedimenterar och klarnar, vattnet fördröjs i landskapet, utsläppen av växthusgaser minskas, fågel och djurlivet gynnas, estetiska- och rekreationsvärden skapas. Vattenreservoar för bekämpande av skogsbrand skapas också

Bakgrund

Området har identifierats som mycket lämplig att anlägga våtmark via Skogssällskapet som förvaltar skogen ihop med markägaren. Naturvärden idag är låga och kan förstärkas genom att en del björk sparas i kanterna som får dö av efterhand

Lokala aktörer

Skogssällskapet som tillsammans med markägaren är initiativtagare och drivande aktör

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Hela projektet bygger på en naturvårdande ansats och vi ser att våtmarken genom sin konstruktion borgar för att det humusrika vattnet kan sedimentera och klarna genom olika processer, att den kan jämna ut årstidernas fluktuationer och förlänga tiden vattnet finns tillgängligt innan det lämnar avrinningsområdet samt i viss mån öka grundvatteninlagringen i landskapet. En stor vinst blir att utsläppen av växthusgaser minskas när torvmarken återväts. Våtmarken samt dess kantzoner ger upphov till attraktiva livsmiljöer för växter, insekter, kräldjur, fåglar och däggdjur. Stor vikt läggs vid att anläggningen ska smälta in i landskapet. Utloppsvattnet kommer tas ca 50 cm över botten för minimera slamtransporten ut från våtmarken. Behovet av vatten för bekämpa skogsbränder blir påtagligt alltmer och kan för den som drabbas

betyda skillnad om det finns rejält med vatten för räddningstjänsten i närområdet hur stor skadan blir. Området har inte mycket naturligt vatten

Projektets långsiktiga effekter

Våtmarken kommer genom sin konstruktion låta det humusrika vattnet sedimentera och klarna genom olika processer, den kan jämna ut årstidernas fluktuationer, höja grundvattennivån i landskapet och förlänga tiden vattnet finns tillgängligt innan det lämnar avrinningsområdet. En stor positiv effekt är att genom återvåta så stora ytor med dåligt växande skogsmark på torvmark, kommer en påtaglig minskning av växthusgaser ske. Häckningsmöjligheter för simfåglar och troligen även vadare kommer öka påtagligt på öarna. Vissa ytor kommer besås med växtlighet lämplig för pollinerare och våtängar. Kantzonernas buskskikt kommer ge påtagligt med bete till hjortvilt som rimligtvis ger mer oskadad tallungskogar längre bort. Behovet av vatten för bekämpa skogsbränder blir påtagligt alltmer och kan för den som drabbas betyda skillnad om det finns rejält med vatten för räddningstjänsten i närområdet hur stor skadan blir. Området har inte mycket naturligt vatten

Genomförande och erfarenheter

Arbete med upprätta avtal mellan kommunen och fastighetsägaren har påbörjats. Anmälan om vattenverksamhet har lämnats in och blev godkänd 221025 Ärendebeteckning 535-6987-2022. På grund av regn har inte avverkning skett men förväntas ske under vintern 2023

Slutrapport: Arbetet har fullföljts enligt projektplan och övriga villkor i besluten. Erfaren entreprenör upphandlades som genomförde arbetet i bra väderlek under eftersommaren. Sådd av nystörda ytor skedde direkt efter då det var varm och fuktig väderlek.

Projektets initiala och långsiktiga effekter från naturvårdssynpunkt

Slutrapport: Våtmarken kommer uppfylla alla målen med viss grundvatteninlagring, biologisk mångfald för både växter och fåglar mm samt ha en god möjlighet stanna upp stora flöden och låta grumligt vatten sedimentera. Då det gjorts djuphålor och säkerställts att vägen till munken kan köras året runt kan även brandbekämpning bedrivas med och utan helikopter. Utsläppen av växthusgaser kommer minska på de förhållandevis stora ytor som kommer ha lågt eller ingen vattenspiegel under stora delar av året pga litet tillrinningsområde. De olika växter som har såtts in på nystörda ytor har en egen rapport som beskriver nyttan och variationen.

Samverkan med flera aktörer

Kommunens handläggare och markägarens skogsförvaltare har varit delaktiga med skriva avtal. Våtmarkskonsult har gjort anmälan om vattenverksamhet samt kommunicerat med Länsstyrelsen.

Slutrapport: Markägarens skogsförvaltare och våtmarkskonsulten har tillsammans i god anda genomfört projektet i samverkan med kommunens handläggare och handläggare av stöd och vattenverksamhet på Länsstyrelsen

Hur kommer projektets återstående uppföljning och utvärdering att gå till

Projektet förväntas genomföras i enlighet med beslut och villkor under 2023

Slutrapport: Om behov finns kan markägaren ge årlig återkoppling med hjälp av bilder som skickas in under några år för att följa hur vatten och växtlighet ser ut när det är färdigt. I övrigt kommer dammvallen skötas med betesputs vid behov.

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X	-	-
Ingen hunger	X	-	-
Hälsa och välbefinnande	-	X	-
God utbildning för alla	X	-	-
Jämställdhet	X	-	-
Rent Vatten Och Sanitet	-	X	-
Hållbar Energi För Alla	X	-	-
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	X	-	-
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X	-	-
Minskad ojämlikhet	X	-	-
Hållbara städer och samhällen	X	-	-
Hållbar konsumtion och produktion	X	-	-
Bekämpa klimatsförändringen	-	-	X
Hav och marina resurser	-	X	-
Ekosystem och biologisk mångfald	-	-	X
Fredliga och inkluderande samhällen	X	-	-

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljökvalitetsmålen?

Miljökvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan	-	-	X
Frisk luft	X	-	-
Försurning	X	-	-
Giftfritt	X	-	-
Ozonskikt	X	-	-
Strålning	X	-	-
Övergödning	-	X	-
Sötvatten	-	X	-
Grundvatten	-	X	-
Kust och hav	-	X	-
Våtmark	-	-	X
Skog	-	X	-
Odlingslandskap	-	X	-
Fjäll	X	-	-
Bebyggelse	X	-	-
Djur och växter	-	-	X

Syfte för våtmarksprojekt (för åtgärdskategori 7 och 8)

Syfte för våtmarksprojekt (för åtgärdskategori 7 och 8)	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ökad vattenhushållning	-	-	X
Utjämning av vattenflöden	-	X	-
Ökad grundvattenbildning	-	X	-
Minska risk för översvämning	-	X	-
Vattenkvalitet minska näringsämnen	-	X	-
Vattenkvalitet minska miljögifter	X	-	-
Öka naturliga våtmarksnaturtyper	-	-	X
Öka artificiella våtmarksnaturtyper	-	-	X
Gynna rödlistade arter	-	X	-
Gynna arter generellt	-	-	X
Förbättra grön infrastruktur	X	-	-
Minska klimatpåverkan	-	-	X
Öka klimatanpassning	-	-	X
Förberedelsearbete	-	-	X

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2022-01-01	2024-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
70 000 kr	83 214 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall bidrag	Utfall värde av ideellt arbete	
90 500 kr	0 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
08 - Våtmarksprojekt - förberedelsearbete			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
90 - Ta fram plan för genomförande av åtgärder och skötsel		2	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03c - Våtmark - Övriga våtmarker	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		10 - Vattenreglering – naturlig, översvämningsskydd	
Genomförd i sin helhet: Ja År: 2023			
Motivering			
Arbetet har genomförts i enlighet med beslut och villkor. Arbetet med projektledning har blivit något dyrare än budgeten. Orsakerna är en större kostnad för upphandlingen som visades för flera entreprenörer. Det var lyckat för de 4 projekt som var samlade i ramen för den upphandlingen men tog mer tid i anspråk än beräknat. Även arbete med omstängsling och rensning av dike tog extra tid.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Projektledning innefattande kunskapsuppbyggnad, ansökan vattenverksamhet, detaljplanering,arbetsledning av entreprenörer samt rapportering till LONA

Förvaltning av resultat efter projekttiden

Markägaren kommer sköta våtmarken efter färdigställandet. Ytan med kantzoner kommer införlivas i skogsbruksplanen och skötas med datumangivna skötselåtgärder, i första hand årligen putsa gräsytorpå

dammvallen för inte igenväxningsvegetations ska få fäste.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2022-01-01	2024-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
180 000 kr	162 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall bidrag	Utfall värde av ideellt arbete	
181 960 kr	0 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
79 - Skapa dammar/småvatten/våtmark		2	ha
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03c - Våtmark - Övriga våtmarker	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		10 - Vattenreglering – naturlig, översvämningsskydd	
Genomförd i sin helhet: Ja År: 2023			
Motivering			
Arbetet har genomförts i enlighet med beslut och villkor. Genomförande arbetet har blivit något dyrare än budget pga att ett större behov av omstängsling krävdes än som bedömdes när budgeten lades. Ett ytterligare behov av att ta dit grävmaskin före huvudarbetet för att sänka vattennivån gav också vissa merkostnader.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Genomförande av våtmarksanläggningen. Munk och säkerhetsutlopp används för reglera vattenflödet. Dammvall anläggs för dämna våtmarken enligt kartbilaga. Öar anläggs för ökad häckningsframgång för fåglar. Slamficka anläggs i schaktet utanför inlopp till munken. Sådd av växtlighet på dammvall och öar som är lämpliga för pollinerare och våtäng

Förvaltning av resultat efter projektiden

Markägaren kommer sköta våtmarken efter färdigställandet. Ytan med kantzoner kommer införlivas i skogsbruksplanen och skötas med datumangivna skötselåtgärder, i första hand årligen putsa gräsytor på dammvallen för inte igenväxningsvegetations ska få fäste.

Kostnader per kostnadsslag

Arbetskostnad	0 kr
Material	0 kr
Köpta tjänster	272 460 kr
Resor	0 kr
Övrigt	0 kr
Summa (kr):	272 460 kr

Summering åtgärder

Åtgärds-nummer		Total kostnad	Sökt Bidrag	Beviljat bidrag	Värde av ideellt arbete
1	Ansökan	70 000 kr	63 000 kr	83 214 kr	0 kr
	Utfall	90 500 kr		0 kr	0 kr
2	Ansökan	180 000 kr	162 000 kr	162 000 kr	0 kr
	Utfall	181 960 kr		0 kr	0 kr
Summa	Ansökan	250 000 kr	225 000 kr	245 214 kr	0 kr
	Utfall	272 460 kr		0 kr	0 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiering

Typ av finansiär	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Stiftelse	Ludvigssons		1
Period från	2022-01-01	Period till	2024-12-31
	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
	25 000 kr	0 kr	0 kr
Totalt:	25 000 kr	0 kr	0 kr

Villkor

Id	Beskrivning	Uppfylld
----	-------------	----------

11.	Faktiska utgifter samt kostnader för arbetstid (både kommunal, ideell eller annan) liksom tidrapporter ska kunna verifieras på begäran av Länsstyrelsen samt vid revision.	Ja
11.	Informationsmaterial som tas fram inom projektet ska vara tillgängligt på kommunens webbplats.	Ja
12.	Allt material som tas fram och presenteras digitalt ska vara tillgängligt för alla. Till exempel ska en rapport sparas i lämpligt digitalt format, som en pdf-fil, och inte vara inskannade för att möjliggöra att de kan läsas upp i olika talsyntesprogram.	Ja
13.	Projektet ska presenteras på kommunens webbplats under projektets löptid.	Ja
2.	2. Detta beslut befriar inte kommunen och genomförande aktörer från skyldigheten att söka de tillstånd eller föra de samråd som kan krävas enligt annan lagstiftning. Nödvändiga samråd och tillstånd ska sökas i god tid innan åtgärderna genomförs. Det gäller till exempel åtgärder som berör fornminnen, naturmiljöer och åtgärder i vatten. Läs mer om detta på Länsstyrelsens webbplats.	Ja
5.	Förändringar av projektets åtgärder, resultat, budget eller tidsplan ska godkännas av Länsstyrelsen. Anmälan ska ske i god tid. Om projektet inte kan fullföljas ska Länsstyrelsen underrättas omgående.	Ja
6.	En verksamhetsrapport ska inrapporteras i LONA-registret och en pdf av rapporten ska e-postas till Länsstyrelsen senast den 1 mars varje år.	Ja
7.	En slutrapport ska inrapporteras i LONA-registret och en påskriven utskrift ska lämnas in till Länsstyrelsen senast tre månader efter det att projektet är genomfört.	Ja
8.	Åtgärder som kan definieras geografiskt ska fotodokumenteras före och efter genomförd åtgärd. Fotografier som visar att åtgärderna har genomförts ska medfölja slutrapporten för projektet.	Ja
8.	Vid marknadsföring och information om projektet samt i alla dokument som framställs inom projektet ska det tydligt framgå att "Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt medfinansierar genomförandet av detta projekt". Det gäller böcker, rapporter, broschyrer, informationstavlor, pressmeddelanden, hemsidor m.m. Naturvårdsverkets symbol "LONA" kan användas där så är lämpligt.	Ja

V8.	För åtgärder som kan definieras geografiskt ska en shape-fil lämnas in där respektive åtgärds geometri tydligt framgår. I shape-filens attributtabell ska det framgå koordinater för åtgärdens centrum, koordinater för åtgärdens utlopp, area (hektar), medeldjup (meter), tillrinningsområdets area (km ²), anläggningsår, huvudsyfte, kostnad (både stöd och annan finansiering), i vilken kommun som åtgärderna genomförts samt eventuell magasinering kapacitet (m ³). Detta ska medfölja slutrapporten för projektet.	Ja
1.	Bidraget får enbart användas för de åtgärder och de resultat som anges i detta beslut. Följande åtgärder ska genomföras och resultat ska uppnås för att sökanden ska få rätt till hela bidraget: a) Projektledning innefattande kunskapsuppbyggnad, anmälan vattenverksamhet, detaljplanering, arbetsledning av entreprenörer samt rapportering. b) Genomförande av våtmarksåtgärd Vedby våtmark. Låg dammvall anläggs för att dämna våtmarken enligt kartbilaga till ansökan. Munk och säkerhetsutlopp används för att kunna reglera vattenflödet. Öar anläggs för ökad häckningsframgång för fåglar. Grävning får ske i maximalt 20% av den totala våtmarksytan och grävning i torv ska minimeras. Dammvall och öar ska anläggas av annat material än torv till största del. Sådd på dammvall och öar med växter som är lämpliga för pollinerare. Fröblandningar och plantor ska vara av regional/lokal härkomst.	Ja
3.	Projektet ska vara genomfört senast den 31 december 2024.	Ja

Godkända ändringar

Länsstyrelsen har 14 dec 2023 godkänt en högre kostnad i projektet.

Kommentarer om hur projektets villkor har uppfyllts

Villkor 8. Svarat Ja men ingen marknadsföring eller information har tagits fram utöver rapportering till Länsstyrelsen. Shapefil över våtmarken skickas in så snart den är klar.

Motivering till beslut

Länsstyrelsen anser att projektet uppfyller kraven enligt förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt.

Projektet syftar till Restaurering och anläggande av våtmarker (kategori 7). Projektet bidrar främst till att uppfylla miljö kvalitetsmålet Myllrande

våtmarker.

Länsstyrelsen gör bedömningen att projektets totalkostnad är motiverad ur naturvårdssynpunkt. Generellt rekommenderas att schakt och grävning undviks i så stor utsträckning som möjligt vid våtmarksåtgärder, speciellt i områden med torvjordar. Dels för att kostnaderna ökar, dels för att den torv som syresätts vid schaktning bidrar till ökade klimatgasutsläpp då det sker en nedbrytning. Därför har villkor som begränsar schakt ställts i detta beslut.

Även överdämning kan enligt den senaste forskningen orsaka avgång av klimatgaser (metan) jämfört med om vattennivåerna återställs till i, eller nära, marknivå. Länsstyrelsens målsättning är att långsiktigt arbeta för restaurering av våtmarker på ett naturligt sätt, och därigenom kostnadseffektivt gynna många ekosystemtjänster.

Politikområden

- Övrigt av betydelse för naturvård (80 %) Restaurering och anläggande av våtmarken, minska utsläppen av växthusgaser, gynna biologisk mångfald, minska övergödningen, åstadkomma anpassningar till ett förändrat klimat, stärka landskapets egen förmåga att hålla kvar och balansera vattenflöden och öka tillskottet till grundvattnet.
- Friluftsliv (20 %) Fågelskådning möjliggörs

Bilagor

- Vedby våtmark 501-11402-2021 efter klart arbete 231002.pdf
- Vy från munk mot ö som bryter dike 20231002_131551.jpg
- Vy från ön mot munk o säkutlopp 20231002_161600.jpg
- Vy mot väster där mer gran ska avverkas 20231002_131638.jpg
- Vy utlopp mot bef dike in mot betesmark 20231002_131615.jpg
- LONA Vedby 501-11402-2021 redovisning sådd DB.pdf
- Vedby våtmark 211123 Detaljkarta bilaga 1 ortofoto.pdf
- Ytan idag som är aktuell för våtmark.jpg
- Vedby våtmark 211123 översiktskarta bilaga 2.pdf
- Medfinansieringsintyg-Vedby våtmark undertecknat.pdf
- Beslut om beviljat LONA-bidrag Vedby våtmark.pdf
- Bilaga LONA Ekonomisk redovisningsmall.xlsx

Underskrift och Godkännande av Projekt 22168527

15/12-23

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare/företrädare

Magnus Barkman

Namnförtydligande

För Kalmar

Kommun